

3 Złożenie do grobu

Moderno (zob. nr 2)

Włochy; pocz. XVI w. (?); oprawa późniejsza
brąz, odlew, częściowo cyzelowany, złożony,
oprawa: drewno, tkanina, brąz złożony

10,8 × 6,8 cm

Fundacja Zbiorów im. Ciechanowieckich
w Zamku Królewskim w Warszawie
– Muzeum, nr inw. ZKW.N.-dep.FC/772

The Entombment

Moderno (see: cat. 2)

Italy; early 16th c. (?), frame of a later date
gilt-bronze, partially chiselled, frame:
wood, textile, gilt-bronze

10,8 × 6,8 cm

The Ciechanowiecki Foundation Collection
at The Royal Castle in Warsaw – Museum,
inv. no. ZKW.N.-dep.FC/772

Uznawana za jedno z najlepszych dzieł Moderna plakieta ze sceną złożenia do grobu znana jest z licznych egzemplarzy znajdujących się w różnych kolekcjach, z których żaden nie jest sygnowany. Cecha wyróżniająca egzemplarz z Fundacji Zbiorów im. Ciechanowieckich to bordiura z dekoracją ornamentálną, widoczna u góry i po bokach. Stosunkowo bliski tutaj prezentowanemu, ale pozbawiony wspomnianego obramienia jest egzemplarz w zbiorach Musei Civici w Padwie¹.

W opinii Johna Pope'a-Hennessy'ego plakieta ze złożeniem do grobu ma pendant w postaci plakiety ze zmartwychwstaniem, dzieła Moderna, z kon. XV w.².

Interesująca kompozycja zawiera elementy świadczące o inspiracji autora dziełami sztuki północnowłoskiej doby quattrocenta. Scena główna – przedstawiająca złożenie do grobu – w ogólnym ujęciu przypomina relief o tym samym temacie, widniejący na ołtarzu głównym w Bazylice św. Antoniego w Padwie, wykonany przez Donatella w l. 1446–1453. Charakterystyczne dla Donatella jest różnicowanie charakterów poszczególnych postaci; zwracają uwagę m.in. ekspresyjne płaczki na dalszym planie, z których jedna (zapewne Maria Magdalena) unosi w geście rozpaczony ręce i kieruje wzrok ku niebu³.

1 Publik. w: Banzato, Pellegrini 1989, s. 63, nr 36.

2 Pope-Hennessy 1965, s. 47.

3 W tej samej postaci dopatrywano się również wpływów sztuki Andrei Mantegni – *ibidem*, s. 63. Zob. także Lewis 1989, s. 120–121.